

Tanácsülés Sándorfalván

Tanácsulást tartott tegnap, csütörtökön Sándorfalva Közös Nagyközségi Tanács. Kónya József elnök számolt be a két tanácsülés között kiadott döntésekről, utasításokról, és a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról. Ezután Fischerné Nagy Katalin gazdasági csoportvezető jelentését hallgatta meg a testület, amely a tavalyi költségvetés és a fejlesztési tervek végrehajtásáról szolt. Bálint Sándorné szolt a harmadik napirendi pontban a szabálysértési bizottság munkájáról.

A közös tanácsnak 1988-ban a pénzügyi nehézségek ellenére sikerült a tervezett fejlesztéseket megvalósítani, és nem volt gond a gazdálkodás terén sem. Az előző évi majdnem 8 millió pénzmegmaradvány jelentősen hozzájárult a zavartalan gazdálkodáshoz. Tehát az intézmények működéséhez szükséges

alapvető feladatoknak eleget tudtak tenni.

A szabálysértési bizottság a munkáját rendeltetésének megfelelően és eredményesen látta el. Ez a bizottság a leggyakrabban a tulajdonelleni szabálysértések elkövetőivel járt el. Akadt munkája a tankötelezettséget elhanyagoló szülőkkel szemben is. A határozatok ellen tavaly 6 alkalommal éltek fellebbezéssel az elkövetők, de a felügyeleti szerv minden esetben helyben hagyta az első fokú döntést.

A tanácsnak 1989-ben 51 millió 550 ezer forint áll rendelkezésére a működésfenntartási kiadások fedezésére, 13 millió 362 ezret pedig fejlesztésre fordíthat az idén.

A tanácsülés előterjesztésekkel és interpellációkkal ért véget.

A. S.

Mezőgazdasági együttműködés

A Csongrád és Odessza megye között megkötött sokirányú együttműködési megállapodás keretében ezekben a napokban a szövettség vendégei voltak a

Belgorod-Dnyeszetrovskij Ipari Mezőgazdasági Kombinát képviselői. A két szervezet a működési körzetükhöz tartozó szövetkezetek gazdálkodási hatékonyságának javítása érdekében a technológiai, gyakorlati tapasztalatok, kutatási eredmények átadásának elősegítésére szakemberek csere-látogatásában egyeztet meg. Jelenleg a gazdálkodó egységek között nyolc közvetlen, kétoldali kapcsolat él. Környékükről a szegedi Móra Ferenc Tsz és az ivanovi járásban lévő Pobeda Kolhoz, a szőregi Tisza-Maros Szög Tsz és a tatár-bunari járás Dimitrov Kolhoza között. A delegáció látogatást tett a szegedi tejüzemben, a Tisza Volán vállalatnál, a Forráskúti Hala-dás Tsz-ben és a Domaszéki Szőlőfűrt Szakszövetkezetben.

Lakásbérlők — „alakulás” közben

Az érdeklődők — akik vagy telefonon jelezték belépési szándékukat, vagy részt is vettek az első tanácskozáson — nemrégiben levelet, valamint alapszabály-tervezet kaptak postán a szervezettől. „Kedves Lakásbérlő Társunk! — kezdődött a levél, majd a következőképpen folytatódott: Az elmúlt évtizedek tapasztalatai azt bizonyítják, hogy az állami és egyéb (vállalati, intézményi) tulajdonban lévő lakások bérlői — többségükben — képtelenek a bérbeadóval szemben legelőnyösebb jogukat megvédeni és érdekeiket érvényesíteni. A bérbeadók és a bérlők közötti feszültség egyre növekszik, melynek alapvető oka, hogy az állami tulajdon korábban kialakult viszonyai a lakásfennntartásban és a lakásgazdálkodásban lényegében ma is változatlanok, egyre kevésbé tudják biztosítani a valóságos tulajdonosi érdekeltség érvényesülését, a hatékony gazdálkodás feltételeit.”

Majd szó van arról, hogy a lakások állaga fokozatosan romlik, s a tarthatatlan

A leendő lakásbérlők Szegedi Egyesülete január végén tartotta első tagtörzsi összejövetelét. Ekkor alakult meg az ideiglenes szervezőbizottság, hogy az egyesület megalakítását előkészítse, az alapszabály-tervezet kidolgozza, a tisztségviselők személyére javaslatot tegyen.

helyzetet általában a bérlők terhére kívánják változtatni. A múlt héten a tévéhíradóban hallhattunk róla először: újabb 20–30 százalékos lakbér-emelés lehetőségét fontolgatják a bérlők feje fölött. (Egy 80 négyzetméter körüli lakás havi béré így elérheti az 1500 forintot, miközben a bérlői saját maguk toldozzák-foldozzák otthonukat, takarítják a lépcsőházat...)

A fennálló lakástulajdonviszonyokból következik — olvasom tovább a tervezetet — egyrészt a bérbeadók rendelkezésére álló források pazarlása, eltorzult, bürokratikus szervezeti rendszere, és az ebből fakadó monopolisztikus ügyintéző magatartás, másrészt a jogi szabályozás elavultsága, áttekinthetatlensége. A bérlőkben élők egyesületének célja tehát az érdekvédelem (állampolgári jogon ellenőrzést is kezdeményezhet a lakásbérlőkkel foglalkozó intézmények fölött, az őket érintő új jogszabályok tervezeteit — vita után — véleményezheti, a bérlők érdekeit sértő jogszabályok módosítására pedig javaslatokat tehet.) Szeretnék az egyesület szervezői, hogy a jelenlegi házkezelési rendszer korszerűsödjön, kívánságra segítenek a lakások megvásárlásában.

Az alapszabály-tervezettel egyidejűleg az érdeklődők jelentkezési lapot is kaptak, amelyet azóta mindössze 40-en küldtek vissza. Zömében nyugdíjasok. Ennyire kevés — aktív korú — lakót izgatna, vághatóké-e új csapások a bérbeadó-bérlő viszony dzsungelében? Azért sem lenne baj, ha újabb jelentkezések futnának be, mert létkérdés: a lehető legalkalmasabb, jogipénzügyi végzettségű embereket találják meg az elnök és a titkár személyében, akik majd viszik az ügyeket — társadalmi munkában.

Az egyesület megalakulását különben a majdani közgyűlés mondja ki. A cégbíráson való bejegyzés után, az első tagdíjak megérkezése után indulhat a munka, előreláthatóan az szmtól bérelt helyiségben.

F. K.

Pályázat

Mindig akadnak olyan lakások, melyekből bérlői ki-halnak, s nincsenek jogos örökösök. Ezek egy része helyreállításra, felújításra szorul. A tanács végrehajtó bizottsága legutóbbi ülésén az Ingatlankezelő Vállalat kezdeményezésére úgy döntött, hogy hét ilyen lakást pályázat útján igyekszik rendbe hozni, részint jogos lakásigényeket kielégíteni.

A megpályázható lakások: Madách u. 11., udv. 1., Bercsényi u. 16., fsz. 2., Tolbuhin sgt. 5. I/1., Batthyány u. 20., fsz. 2., Csendes u. 13., udv. 1., Rákóczi u. 35., fsz. 3., Petőfi sgt. 24., fsz. 3. A lakások 1 és 2 szobásak, 34-től 61 négyzetméterig terjedőek, felújítási összegük a

41 és 107 ezer forint között van. A felújítást elvégző pályázók a munkálatok befejeztével a lakásfelújításra fordított összeg felét visszakapják, másik felét felkalkulálják. Egyszeri használatba vételi díjat kell fizetniük. Csak nyilvántartott lakásigénnyel rendelkezők pályázhatnak. Ha egy lakásra többen jelentkeznek az kapja a lehetőséget, aki előbb tart a lakásra várók jegyzékén.

A hirdmény a részletes költségvetéssel együtt megtekinthető a tanács Ügyfélszolgálati Irodáján (Széchenyi tér 11.), valamint a Lakás- és Helyiséggazdálkodási Osztályon (Lenin krt. 63.). A pályázatok benyújtási határideje április 20.

Fejti György Varsóban

Fejti György, az MSZMP Központi Bizottságának titkára a Lengyel Egyesült Munkáspárt Központi Bizottságának meghívására csütörtökön Varsóba utazott. Búcsúztatására a Ferihegyi repülőtérén megjelent Tadeusz Czechowicz, a Lengyel Népköztársaság budapesti nagykövete. (MTI)

A mentalitás gyökere

Híre terjedt: egy cég rövidesen megkapja a vállalati önállóságot, függetlenedik a központtól, kft-vé alakul. Ebből több dolog is következik: mindenekelőtt, hogy a fővárosi központ nem szipkázza el az egyébként eredményes cég jövedelmét más, kevésbé eredményes kirendeltségei támogatására. Következmény: az önállósult cég dolgozói kifejezett értelmét látják a jó munkának. Mivel nyereségét nem vonják el, több pénz lehet az alkalmazottaknak kifizetni, de nem akárhogyan — hanem differenciáltan. A cég ugyanis szellemi terméket állít elő, méghozzá olyat, ahol egy ötlet olykor többet ér, mint a hajóvontatók kártartása; az újszerű szemlélet hasznosíthatóbb, mint a kódexmások szorgalma. Ebből pedig egyenesen következik, hogy minél több ötletet szállít be, dolgoz föl, jó szemléletmódot honosít meg valaki — annál több pénz utí a markát. S hogy mi a jó ötlet, szemléletmód? Ezt korántsem életidegen, íróasztal mellett megszült előirányzatok szabják meg, hanem maga az élet; már tudniillik, hogy mennyi igény mutatkozik az így előállított termékre. Ha a terméket veszik, van igény, ha nem veszik, nincs igény. Amennyiben veszik — tehát a minőséget a élet igazolta —, van miből fizetni; ha nem igazolta, nincs, s a dolgozók utóbbi esetben vagy megelégednek időzójbe tett fillérekkel, vagy visszamehetnek a kaptafához, mert — ezek szerint — suszterek.

(Fütiékhez hozzáteendő: az élet a korlátozott önállóság korában igazolta: a termékre van igény, hisz veszik az emberek. Pedig a korlátozott önállóság korlátozott teljesítménnyel jár, tekintve, akármennyi a nyereség, a központ úgys elviszi máshová, a cégnek lyukas piculája, ha marad.)

Az önállóság a termék előállításának tehát azért jó, mert jobban meg tudnak élni — a vásárlóknak meg azért, mert használhatóbb termékekhez jutnak. Minél használhatóbb termékekhez jutnak a vevők, annál többet vesznek belőle — és minél többet vesznek belőle, annál jobban élnék az előállítók.

Ez egy jól működő, hibátlan kör.

Csak hogy...

Amikor híre terjedt, hogy a cég — esetleg — megkapja az önállóságot függetlenedik a központtól, kft-vé alakul át — nos, ez sokakban nem örömet, hanem elkesztést keltett és szült. Gyanakodni kezdtek... Gyanakvásuk részgyanakvásokból tevődött össze. Az első számú részgyanakvás lokális, csőléstáson alapuló, szemellenzős jellegű: Mi történik itt? Mi ez?... Fölbolydult az ország — amúgy általában —, ami rendben van, már kezdünk hozzászokni. De konkrétan?... És főleg: itt?

A második számú részgyanakvás asszociációs eredetű, s mint ilyen, rémképeken alapul. A társasági törvényt már rég el-

fogadták, helyileg-közvetlenül működik is, de a kft, a kisszövetkezet, az rt. neve még mindig nem csöng túl jól egyesek füleiben. A „társulás” szó sok ember számára nem a biztonyságot, hanem a bizonytalanságot asszociálja. Túl sokat hallottunk tönkrement kft-kről, eladósodott kisszövetkezetekről, melyek feje fölött, enyhe képzavarral, mindig ott lebeg a — végrehajtó. Mivel gyakorlatlanok vagyunk e téren, ma még túl kevés a pozitív példa, s az emberek lelki szemei előtt érzékesebben vitatódik ki a rémkép, mint a vágyálom.

A harmadik számú részgyanakvás pedig nem más, mint a második számú alrészgyanakvása. Képzetlenebb, viszonylag még elfogadható körülmények között, elő egyének körében fordul elő, akik fontieket végig sem gondolják. Mindössze kis egzisztenciájukat féltik a szokatlanról, márpedig a kft, rt. stb. számukra a szokatlan asszociálja — a nagyvállalat; pedig a megszokottat. S mivel azt a mikroszkopikus méretű egzisztenciát a megszokott biztosítja — világos, hogy az a jó.

Nagy vonalakban alighanem föltérképeztük, az emberek többsége miért tartózkodik az új társulási formáktól, s általában az ezek jelképezte mozgástól, mobilitástól, változástól, variabilitástól. E miértek összessége azonban nem más, mint okozat; az ok magukban az egyes egyénekben található. Biológiai okokra aligha célszerű ráfogni a tepszt mentalitást — bár kétségtelen: kelet-európai, s főképpen magyar sajátosság ez, aminek azonban történeti előzményei vannak —, a valódi okok társadalmiak, ezen belül részben a nevelésben rejtenek.

Mert mit favorizál a mi nevelési rendszerünk: a pozitív változtatás igényét, az ekképp való érvényesülést — vagy az eleve változtathatatlan viszonyokhoz való akklimatizálódást, a csöndes vegetálást?

Még mielőtt megadnánk a választ, szögezzük le: nevelési — s így oktatási — rendszerünk herbartianus hagyományokból táplálkozó, tekintélyelvű, merev struktúra. Nem, azért merev, mert az idők során mintegy „megesontosodott” — ezt eleve merevnek szánták a porosz időkben, mert akkor és ott esetleg hasznos volt. Nagyon természetes, hogy egy tekintélyelvű, rigid nevelési, oktatási intézményrendszer nem bocsáthat ki rugalmas szemléletű embereket — illetve igen, de nem százával és ezrével, legföljebb csak tucatjával. Tanítésteink jó részét — bár tudat alatt — ma is a herbarti szemlélet jellemzi. Ha az iskolából rugalmas szemléletű, változni és változtatni kész ember kerül ki — ez nem a szelekció eredménye, hanem a kontraszelekció tévedése. Ilyen körülmények között pedig ki örül annak, ha egy cég megkapja a vállalati önállóságot?

Farkas Csaba

A KISZ XII. kongresszusa előtt

Holnap városi küldöttértekezlet

A városi KISZ-bizottság korábbi döntése értelmében holnap, szombaton városi küldöttértekezlet tartanak. A tanácskozás reggel fél 9 órakor kezdődik az MSZMP Szeged Városi Bizottsága Komocsin téri székházában. A résztvevők a KISZ-kongresszus előtt számot adnak az elmúlt időszak szervezeti eseményeiről számol be, melyekről lapunk folyamatosan tájékoztatót.

A vitaanyag juttatott el a holnapi tanácskozáson részt vevő fiataloknak. A dokumentum első része azt a tájékoztatót tartalmazza, mely az elmúlt időszak szervezeti eseményeiről számol be, melyekről lapunk folyamatosan tájékoztatót.

A vitaanyag természetesen foglalkozik az ifjúsági szövetség belső szervezeti kérdéseivel is. Az országos KISZ-értekezlet határozatában hirdette meg a különböző KISZ-en belüli szerveződések és szervezetek kapcsolódásának szabadságát, azonban ez a lehetőség olyan következménnyel járt, hogy a választható programok, szakmai elvek alapján szerveződő tagszervezetek ezzel azt kockáztatták, hogy bizonyos típusú érdekképviseleti lehetőségekből önmagukat zárták ki. A nagyüzemi bizottságok titkárainak egy csoportja ezt az ellentmondást úgy próbálta feloldani, hogy megalkották a

helyi szintű, önálló szerveződések; a Szegedi Dolgozók Ifjúsági Szervezetét. Ugyanakkor többségük csatlakozott a városi KISZ-bizottsághoz, bízva abban, a kongresszus megszűnteti a szervezeti többségi tagság elvének tilalmát, és akkor az országos rétegszerveződéshez is csatlakoznak. A szegedi közoktatási intézmények KISZ-bizottsága pedig egyik kezdeményezője az országos diákszövetség megalakításának, amelybe nemcsak középiskolások, fiatal pedagógusok is beléptek.

Természetesen közös álláspontot kell majd kialakítani a szombati fórumnak abban is, milyen legyen az olyan következménnyel járt, hogy a választható programok, szakmai elvek alapján szerveződő tagszervezetek ezzel azt kockáztatták, hogy bizonyos típusú érdekképviseleti lehetőségekből önmagukat zárták ki. A nagyüzemi bizottságok titkárainak egy csoportja ezt az ellentmondást úgy próbálta feloldani, hogy megalkották a

Cz. J.

Pártfegyelmi ügyekben döntöttek

Március 14-én, kedden a megyei pártbizottságban a megyei pártbizottság ellenőrző- és fegyelmi bizottsága két pártfegyelmi ügyben döntött.

Kömár Jánost, a Déltex kereskedelmi vállalat igazgatóját — a reklám és propaganda költségei etikátlan kezelése, valamint kifogásolható vezetői magatartása — miatt megrovás pártfe-

gyelmi büntetésben részesítette.

Zsom Lajost, a MÁV Nevelőotthon megbízott igazgatóját — sorozatos pártszertlen magatartása miatt — ugyancsak megrovás pártfegyelmi büntetésben részesítette.

A bizottság egyebek között tagfelvételi kérelem előzetes hozzájárulásában is határozott.